

Tradicionalni skup *Istraživanja govora*

Martina Kekelj

Ovogodišnji VI. znanstveni skup Istraživanja govora s međunarodnim sudjelovanjem održan je u Zagrebu od 6. do 8. prosinca 2007. godine u prostorijama Filozofskoga fakulteta. Organizator je Odjel za fonetiku Hrvatskoga filološkoga društva.

0. Uvod

Od prvih koraka do tradicije hod je *Istraživanja govora*, znanstvenoga skupa koji je po šesti put okupio fonetičare, lingviste i druge zainteresirane znanstvenike iz Hrvatske i Europe. Održava se redovito svake treće godine.

Organizaciju Odsjeka za fonetiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu i Odjela za fonetiku Hrvatskoga filološkoga društva potpomoglo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike hrvatske, Medical Intertrade te Turistička zajednica Grada Zagreba.

Prve riječi skupu uputili su predsjednik Programskoga odbora Damir Horga, dekan Filozofskoga fakulteta u Zagrebu Miljenko Jurković, prorektorica Sveučilišta u Zagrebu Melita Kovačević i predsjednica Organizacijskoga odbora Gordana Varošaneć-Škarić. Glazbenim istraživanjem glasa u umjetničkome dijelu programa završilo je otvorenje skupa.

Osim u knjizi sažetaka koja u kvalitetnome izdanju nudi 68 sažetaka svih izlagača, teme i program skupa mogu se pročitati na mrežnoj stranici *Istraživanja govora* “<http://ig.ffzg.hr>”.

1. Plenarna predavanja

Plenarna predavanja najavila su dvije teme kao središnje ovogodišnjeg skupa: hrvatska fonetika i kvaliteta glasa. Hrvatska fonetika promatrana je u svjetlu normiranja i standardizacije hrvatskoga govora te položaj hrvatskoga fonetsko/fonološkoga sustava. Govor o kvaliteti glasa više ne obuhvaća samo patologiju i obrazovanje vokalnih profesionalaca, već je proširen na zanimljivo i mlado područje fonetike u forenzici. Tijekom skupa održana su tri plenarna predavanja.

Prvi predavač, prof. emeritus Ivo Škarić Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, preispitao je izgovorni identitet hrvatskoga jezika, i to provjerom prakse

u sva tri narječja. Rezultati su bili prikaz trenutnoga stanja hrvatskoga govora kod srednjoškolaca koje odražava znatno smanjenje broja zanaglasnih dužina, nepostojanje dugoga samoglasnoga /r/ i visoki postotak silaznih naglasaka na nepočetnim i zadnjim slogovima. Također je dotaknuo problematiku dvoglasnika *ie* i razlikovanje nadzubnonepčanih i srednjonepčanih poluzatvornika.

U drugome plenarnome predavanju Francis Nolan, profesor s Odsjeka za lingvistiku Sveučilišta Cambridge, živopisno je prikazao dvije glavne kategorije forenzičkoga prepoznavanja glasova: pomoću svjedoka i pomoću forenzičkih stručnjaka. Dok će se fonetski stručnjaci osloniti na akustičku analizu kvalitete glasa i na položaj prijelaznih formanata, svjedoci će u “glasovoj paradi” izdvajati glas prema doživljaju. Predavanje je obilovalo snimljenim primjerima ili onima koje je dočarao sam predavač, a interaktivnim prepoznavanjem prisutni su se slušači mogli uvjeriti u razliku između pamćenja lica i pamćenja glasova, pri čemu je poznato da se glasovi pamte teže.

Drugoga dana skupa Maria Gosy s Fakulteta Lorand Sveučilišta u Budimpešti održala je treće plenarno predavanje. Stavljajući u središte pažnje istraživanje disfluentnosti u govoru, rasvijetlila je mnoga pitanja o vremenskoj analizi prizivanja riječi, govornikovo samokontroli i različitim fonetskim procesima, odnosno pitanje o tome što nam disfluentnosti govore o govoru.

Na žalost prisutnih sudionika trećega dana skupa, plenarno predavanje o motoričkom polju za govor Miloša Judaša s Medicinskoga fakulteta u Zagrebu nije održano.

2. Predavanja i poster

Skup je obuhvatio devet sesija u tri dana. Usmena su izlaganja trajala petnaest minuta (ukupno ih je održano 53). S izuzetkom prve sesije koja je uključivala i dva plenarna predavanja u trajanju od pola sata, sesije su trajale od sat i pol do dva sata.

Prvoga su dana prevladavale opće fonetske teme. U predavanjima, koja su bila dodatno obogaćena svjesnošću o normi, predstavljeni su fonološki opisi, etimološki i fonetski sastojci u hrvatskome pravopisu, usporedni opisi naglasaka u hrvatskome i drugim jezicima te fonetski opisi naglasaka.

Drugoga dana održane su tri nove sesije, gdje su svoja mjesta pronašla predavanja iz područja kvalitete glasa, forenzične fonetike, ortofonije, patologije govora i glasa, ali i predavanja iz retorike te učenja stranih jezika.

Trećega su dana teme dviju sesija posveće kliničkoj fonetici, rehabilitaciji slušanja, umjetnoj pužnici i učenju stranih jezika s medicinske strane.

Tema završne sesije *Istraživanja govora* bila je poredbena s naglaskom na fonetskim i fonološkim oblicima u drugim jezicima.

Posteru su bili izloženi prvoga dana skupa, bilo ih je 10 s temama iz kliničke fonetike i rehabilitacije. Sudionici su ih mogli pratiti uz osvježanje.

3. Zaključak

Znanstveni skup *Istraživanja govora* i ove je godine obilovao zanimljivim predavanjima, a imajući u vidu brzi razvoj fonetike kao multidisciplinarne znanosti, možemo očekivati još i više od sljedećega, sedmoga po redu.